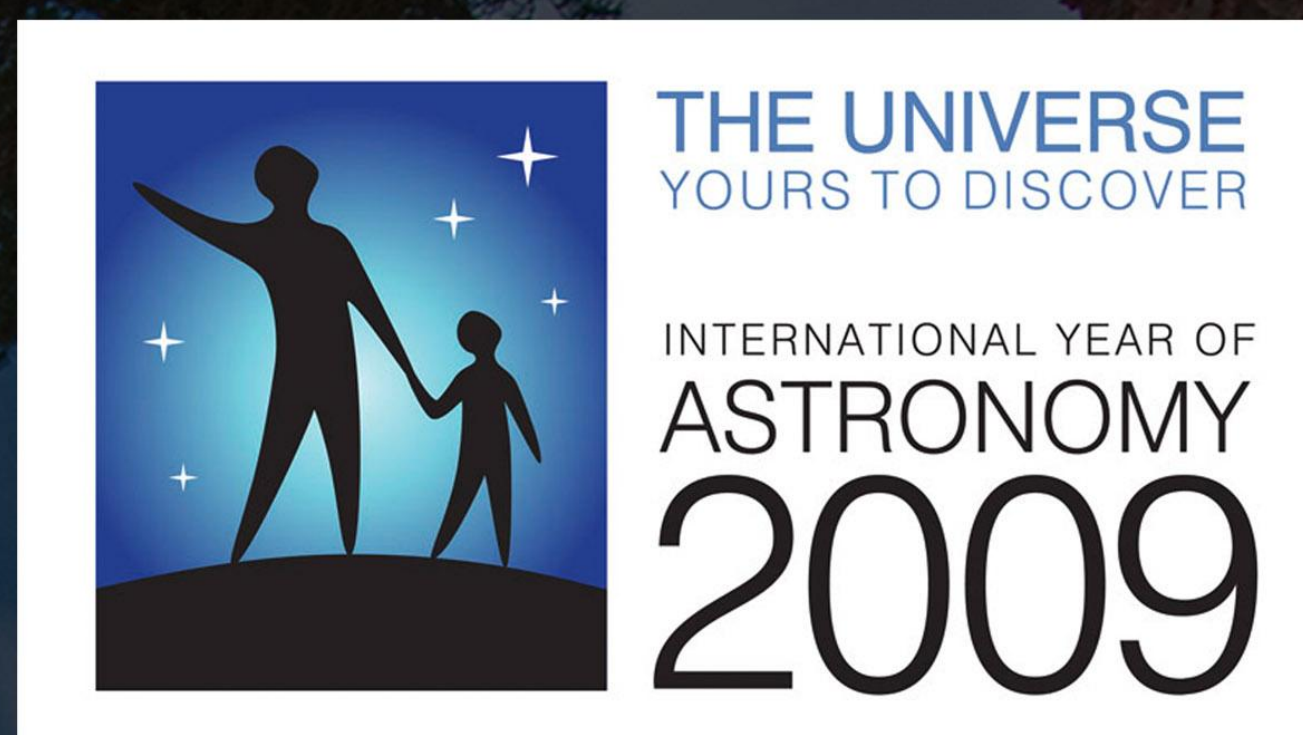

Kuu

Kuu on Maale lähim taevakeha. Kuu kaugus Maast on keskmiselt 384 400 km.

Ühe tiiru tegemiseks ümber Maa kulub Kuul loomulikult üks kuu, täpsemalt 27 päeva ja 8 tundi.

Kuu läbimõõt 3476 km on ligi 4 korda ja mass koguni 81 korda väiksem kui Maal. Raskusjõud on Kuu pinnal kuus korda maisest väiksem.

Palja silmaga on Kuul näha tumedaid laiike, mida nimetatakse meredeks. Heledaid alasid seevastu nimetatakse mandriteks. Kuu 22 merest on suurim Tormide ookean.

Maa pinnalt on võimalik näha ainult 59% kogu Kuu pinnast. Terves ulatuses nägid inimesed Kuu tagakülge aga alles 1959. aastal, kui nõukogude automaatjaam "Luna 3" edastas sellest pärast möödalendu esimesed fotod. Kuu esi- ja tagakülg on väga erineva välimusega. Esikülg on mereline, tagakülg on aga mandriline.

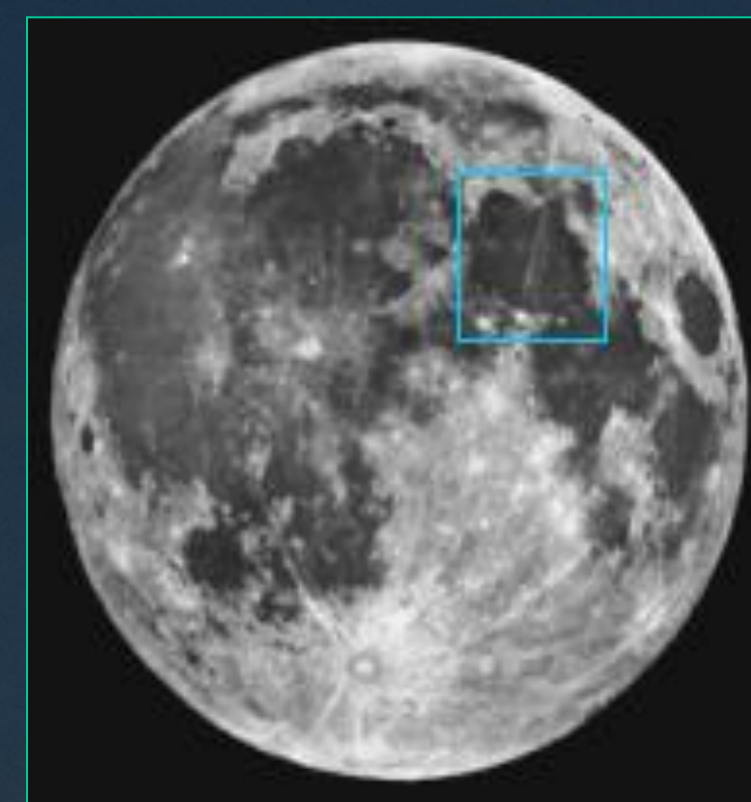
Kuu on ainuke taevakeha, mida on külastanud inimesed. "Apollo 11" oli kosmoslaev, mis viis esimese inimese Kuu oinnale.

Maa ja Kuu

Kraatrid

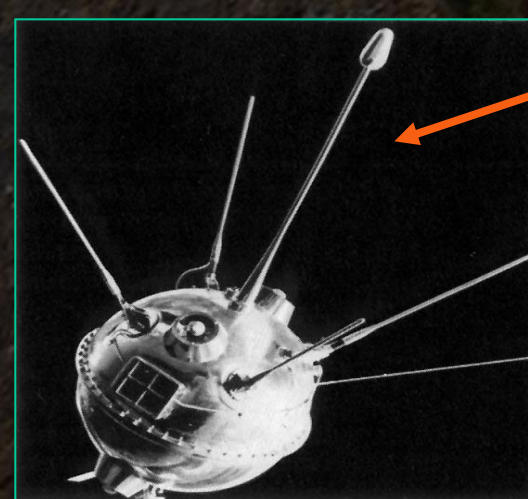

Selguse meri

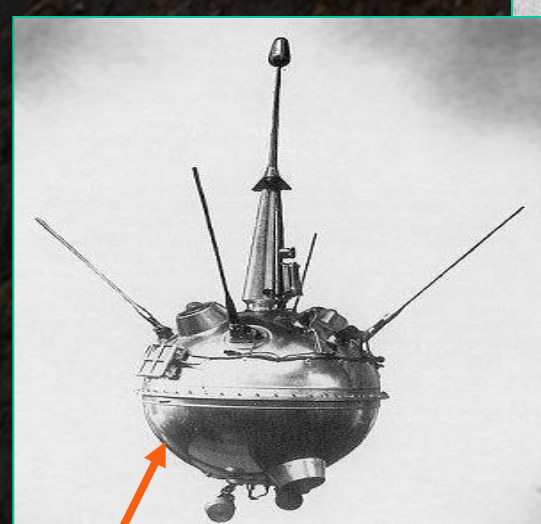
Kraatrid

Kuul on mäeahelikud, lõhed, orud ja kraatrid, mille poolest Kuu nii tuntud on. Kuu kaardist kannavad mäeahelikud oma maiste analoogide nimesid nagu Alpid, Karpaadid, Apenniinid jt. Kraatritele on aga pandud tuntud isikute nimed: Krusenstern, F.G.W. Struve, Golitsõn, Lenz, Orlov.

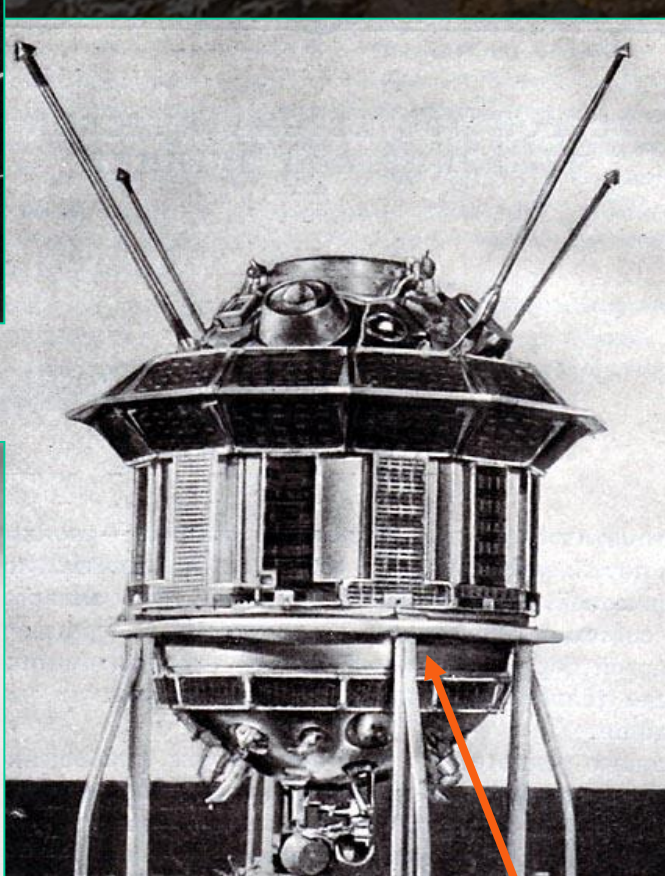
Kuu kraatrite läbimõõdud ulatuvad mõnest meetrist mitmesaja kilomeetrini ja neid on tohutult palju.

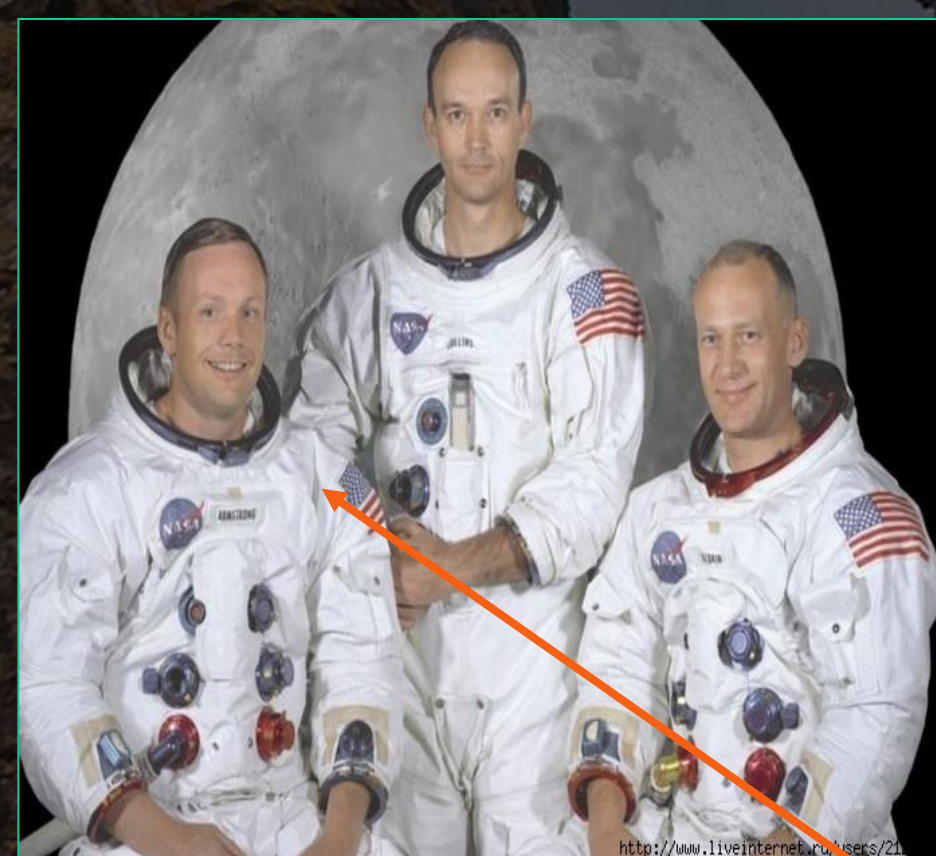
"Luna 1"

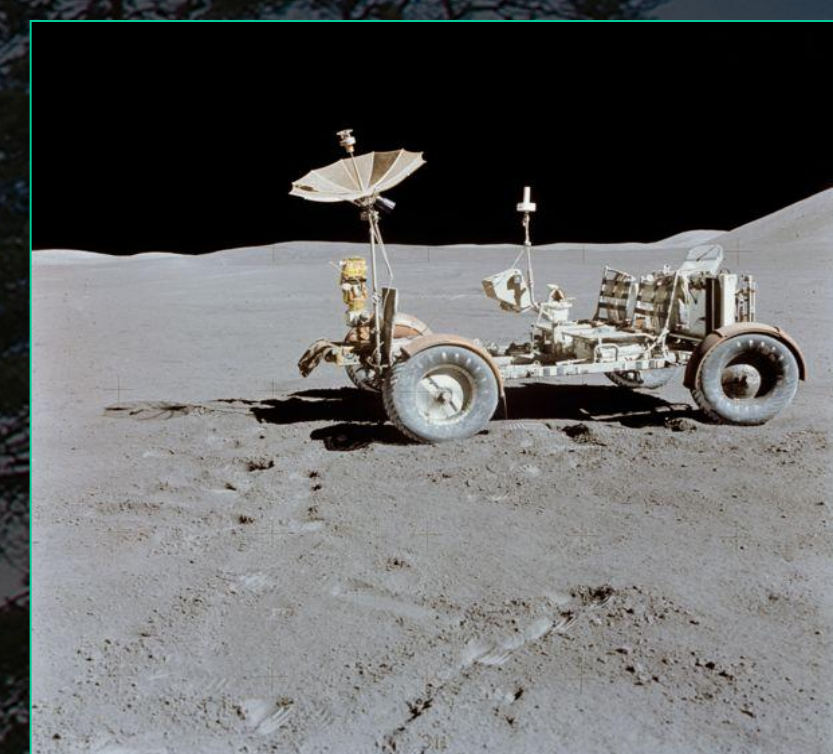
"Luna 2"

"Luna 3"

Kosmoslaeva "Apollo 11" meeskond

Esimene kuuauto

Neil Armstrong – esimene inimene Kuu pinnal

Kuu tekkimine

Kuu tekke kohta on aegade jooksul esitatud mitmeid oletusi. Praegu loetakse kõige tõepärasemaks nn. hiiglasliku kokkupõrke teooriat. Selle järgi põrkas üle 4,6 miljardi aasta tagasi umbes Marsi suurune keha kokku Maaga. Kokkupõrke tulemusena paisati suur hulk tulist ainet orbiidile ümber Maa, kus sellest moodustuski Kuu.

Kuu pind

Kuu pind osutus kaetuks pudeda, puudritaolise ainega, mida nimetatakse regoliidiks. Regoliit on hea paakuvusega, meenutades selles osas märga liiva. Kuna Kuul pole atmosfääri, siis pole seal midagi, mis temperatuure ühtlustaks. Keskpäeval tõuseb ekvaatoril temperatuur 110°C, öösel enne Päikese tõusu langeb aga -180°C.

Kuu siseehitus

Seismiliselt on Kuu väga vaikne. Kõige sagedasemad on Maa loodejõudude poolt perioodiliselt esilekutsutavad kuuvärinad, aga nad on küllaltki nõrgad. Kuu koor on paksem kui Maa koor. Koore all on mantel. Kuul on poolvedel rauast tuum. Tuuma raadiuse hinnangud ulatuvad 100 kuni 400 kilomeetrini. Vaatamata rauast tuumale ei ole Kuul magnetvälja, varasematel aegadel magnetväli ikka oli.